

Handläggare
Jonas Lindbäck (jlk003)**Fastställare**
Åsa Bellander (abr013)**Gäller för**
Regiongemensamt**Dokumenttyp**
Riktlinje
Giltigt till och med
2024-08-26
Fastställt
2021-08-26
Reviderat
2021-08-26**Granskare**
Anna Elmerfeldt Wallinder (aet001), Sara Sjölander (smr008), Ingmarie Hässler (ipn017), Milan Vosvrda (mva001), Maria Helena Björklund (mbd003), Petra Lindstedt (plt004), Sofie Lidehäll (sll001), Philip Holmström (phm011)**Dokumentnr / Version**
581054 / Version 1
Processägare**Ytterligare information**
Förarbete framtaget av Philip Holmström. Vidareutvecklat av enheten för läkares utbildning och fortbildning

Handledning av utbildningsläkare inom RVN

Dokumentet syftar till att klargöra syftet och innehållet i handledning av utbildningsläkarna inom RVN. Dokumentet innehåller såväl generella riktlinjer för hur en god handledning kan se ut samt fastslår vilken kompetens den handledande läkaren bör inneha för att handleda kollegor under utbildning. Det är inte dokumentets syfte att vara heltäckande för innehållet i handledning. Innehållet i handledning måste bli anpassas till den aktuella adeptens utbildningsnivå, hur lång tid handledningen förväntas pågå (Veckor/Månader/År) mm. Mer specifika dokument för ST-handledning återfinnes därav på många tjänstgöringsplatser inom regionen som komplettering till detta dokument.

Allmänt om handledning, olika typer av handledning;

Instruktion: Något all sjukvårdspersonal bidrar till, enkla instruktioner och information om rutiner, handgrepp, organisation etc. *Komplement till strukturell handledning.*

Vardaglig handledning: Något samtliga läkare på en enhet bidrar till. Innebär "Här-och-nu"-svar om sådan medicinsk handläggning där svaret inte kan vänta till kommande handledningstillfälle, och inte kräver en djupare diskussion i stunden.

Komplement till strukturell handledning.

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2021-08-26	2021-08-26	2024-08-26	581054 / Version 1

Strukturell handledning: Handledarens huvudansvar är primärt att **stödja, vägleda och bedöma** utbildningsläkarens kompetensutveckling, samt ge konstruktiv feedback. Ska utföras regelbundet, på överenskommen tid och vara prioriterad verksamhet.

Utbildningsläkarens ansvar kring handledning

- Att uppsöka handledare för att bestämma en första handledarträff, gärna på av kliniken schemalagd tid. Ny tid och plats bestäms därefter gemensamt
- Att vid behov söka upp handledaren för diskussion kring medicinska eller andra frågeställningar som berör sin nuvarande placering
- Att se till att genomföra och redovisa de strukturerade utvärderingarna

Handledarens ansvar kring handledning

- Handledarens uppgift är primärt att **stödja, vägleda och bedöma** utbildningsläkarens kompetensutveckling, samt ge konstruktiv feedback.
- Att samla in bedömningar, samt att återge detta som muntlig och skriftlig feedback. Det är önskvärt att handledaren själv utför en del av de formella bedömningarna av utbildningsläkaren.
- Att inhämta underlag för bedömning kring utbildningsläkarens medicinska kunskaper samt sådana saker som kommunikation med kollegor och andra personalkategorier etc.
- Att medverka i kollegium för utbildningsläkarna

Handledningsträff

Regelbundna handledningsträffar skall genomföras, samt gärna även en halvtidsavstämning samt avslutningssamtal, se separat stycke. I slutet av varje handledningsträff ska nästa tid för handledning avtalas. Det är optimalt om tid avsättes för regelbunden handledning i både handledarens och utbildningsläkarens schema. Vid inställd handledarträff är det i första hand utbildningsläkarens ansvar att kontakta handledaren för ny handledningsträff. Utbildningsläkaren och handledaren förväntas

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2021-08-26	2021-08-26	2024-08-26	581054 / Version 1

förbereda sig inför dessa handledningsträffar (se separata stycken). Tid bör ges åt att vid varje tillfälle diskutera följande:

- Utbildningsplan/schema (gjorda placeringar, vad jag lärt mig, vad jag ännu inte kan etc)
- Social situation
- Kliniska fall och reflektion
- Studietid
- Feedback

- Planera för nästa handledningstillfälle/halvtidsavstämning

Vid halvtidsavstämning läggs större fokus vid de medicinska kunskaperna, men även andra frågor (se ovan) skall ges utrymme vid behov.

Vid avslutningssamtal går ni igenom placeringen och utvärderar. Både placeringen i sin helhet, men även utbildningsläkarens insatser bör tas upp. Utbildningsläkaren uppmanas även att ge feedback till sin handledare kring den formella handledningen och dess utformning

Vid regelbunden schemalagd handledning, tex. i öppenvården, är det viktigt att tid under denna avsättes för strukturell handledning, så att inte bara vardagsarbetet rutinmässigt avhandlas, utan att det också ges tid och utrymme för stödjande, vägledande och bedömande inslag.

Olika typer av utbildningsläkare inom RVN och formell kompetens för att handleda dessa:

AT-läkare

Handledaren skall vara en ST-läkare eller en specialistkompetent läkare, med godkänd handledarutbildning. Det är önskvärt att handledaren har en handledarutbildning i vilken det ingick utbildning kring AT-författningen. Handledning kan även i

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2021-08-26	2021-08-26	2024-08-26	581054 / Version 1

undantagsfall ske av ännu inte handledarutbildad ST-läkare med stöd av specialistkompetent handledarutbildad kollega, så att författningens krav följs.

BT-läkare

Huvudhandledare

Huvudhandledaren skall vara en specialistkompetent läkare med godkänd handledarutbildning. Det är önskvärt att handledaren har en handledarutbildning i vilken det ingick utbildning kring den senaste författningen. Vid behov får huvudhandledaren komplettera kunskap kring författningen, antingen via kompletterande kurs eller via självstudier.

Handledare

Handledaren skall vara en specialistkompetent läkare med godkänd handledarutbildning alternativt en ST-läkare som genomgått handledarutbildning där bedömningsinstrument avhandlats. Det är önskvärt att ST-läkaren om möjligt befinner sig i sista hälften av sin ST.

ST-läkare

Huvudhandledaren skall vara en specialistkompetent läkare inom specialiteten som ST-läkaren avser att uppnå, med godkänd handledarutbildning. Det är önskvärt att handledaren har en handledarutbildning i vilken det ingick utbildning kring den senaste författningen. Vid behov får handledaren komplettera kunskap kring författningen, antingen via kompletterande kurs eller via självstudier.

Generellt om handledarutbildning

Handledare inom RVN bör sträva efter att hålla sig à jour med gällande bedömningsinstrument och författningar som styr utbildningsläkarnas utbildning. RVN erbjuder kontinuerligt uppföljande kurser för att utbilda handledare inom detta. De

Dokumenttyp	Fastställt	Reviderat	Giltigt till och med	Dokumentnr / Version
Riktlinje	2021-08-26	2021-08-26	2024-08-26	581054 / Version 1

generella råden är att en handledarkurs ej skall vara äldre än 10 år innan uppföljande kurs skall ha genomgåts igen för att fortsätta kunna handleda på hög nivå.

Generellt om bedömningsinstrument

De bedömningsinstrumenten som används inom RVN återfinnes på intranätets sida för respektive utbildningsläkare.

Relaterad information